

БЕДНОСТ

предизвикателства

„Бедността не е единствено отсъствие на богатство, тя е също и отсъствие на възможности.“ Андрю Карнеги

Бедността е един от най-акутните глобални проблеми. Милиони хора по света живеят под прага на бедността, изправени пред ежедневни трудности за осигуряване на основни нужди като храна, вода и убежище. Този проблем довежда до редица отрицателни последици - от намалено качество на живот и здравни проблеми до социална изолация и увеличаване на престъпността.

За период от 25 години се наблюдава намаляване на екстремната бедност, но за първи път от дълго време насам, през 2020 г. тенденцията се промени. Причините множество и комплексни като някои от тях са: пандемията от COVID-19, наличието на глобални конфликти и изменението на климата. Световната банка съобщава¹, че този ръст на бедността е безпрецедентен откакто се води статистика.

Бедността не се измерва само посредством изчисляването на доходите на населението. Тези измервания включват изследване на проблеми като: глад, недохранване, ограничен достъп до образование и услуги, социално изключване и липса на участие в решенията. ООН се стреми да премахне бедността във всичките ѝ форми като водеща цел за устойчиво развитие.²

Крайната бедност³ се определя като оцеляване с по-малко от **2.15 щ. д.** на човек на ден при паритет на покупателната способност от 2017 г.

Бедността не се характеризира само с липса на задоволяване на основни потребности. Фактори като дискриминация, лошо управление, конфликти, експлоатация, домашно насилие и корумпирани лидери затрудняват хората да преодолеят бедността. Тези фактори затварят хората в спирала на бедност и ограничават достъпа им до ключови социални услуги и ресурси.⁴

719 милиона души, или **9.2%** от световното население, живеят с по-малко от **\$2.15** на ден, от които **2/3** са деца и младежи представляват, а жените са мнозинство в повечето региони.

Екстремната бедност е съсредоточена предимно в субсахарска Африка, но дори в богати страни като САЩ има много бедни хора. През последната година там 37 милиона души не са имали достатъчно средства за покриване на базовите си нужди, а от тях, **11 милиона** са деца.⁵

Около **63%** от хората на възраст над 15 години, живеещи в екстремна бедност, нямат образование или имат само някакво основно образование.

Броят на хората в крайна бедност нараства със **70 милиона** до над **700 милиона** души през последните три години.⁶

Деца представляват само **1/3** от световното население, но представляват половината от всички хора, живеещи в крайна бедност.⁷

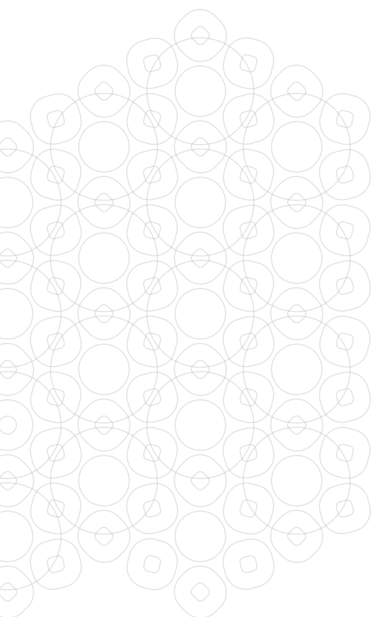
Многомерен индекс на бедност (MPI) – това е индекс, който ни помага да разберем колко е труден животът на някои хора, като се абстрахираме от това колко пари имат. Този индекс вземе предвид и проверява неща като здраве, образование и начина, по който хората живеят. Този индекс помага да разберем по-добре как да помогнем на хората, не само като им даваме пари, но и като подобряваме здравето, образованието и условията им на живот. Според изданието на индекса от 2023 г., половината от бедните са деца и повечето бедни хора (**84%**) живеят извън градовете, на село и там бедността е по-голям проблем отколкото в градовете.⁸

ПРОЕКТ НА СТОПАНСКИ ФАКУЛТЕТ КЪМ
СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ • СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ •

СОФИЙСКИ
УНИВЕРСИТЕТ

„СВ. КЛИМЕНТ
ОХРИДСКИ“
ОСНОВАН 1888 Г.

❁ **Какви лишения изпитват бедните хора? 824–991 милиона** от **1.1 милиард** бедни хора нямат подходящи санитарни условия, жилище или гориво за готвене. **600 милиона** бедни живеят с човек, който е недохранен в домакинството си. Пропуските в годините на обучение са междурегионален проблем: във всички региони с изключение на Европа и Централна Азия, около половината от бедните хора нямат нито един член на домакинство си, който е завършил шест години училищно обучение.⁹

❁ **Детската бедност** е повече от липса на парични средства. Въпреки че, измерители като доходи на домакинствата са важни, те дават само частична представа за тежкото положение на децата, живеещи в бедност. За да се разбере пълната степен на детската бедност, както и въздействието на COVID-19 върху нея, трябва да бъде разгледана и способността на децата за достъп до здравеопазване, образование, хранене, вода и канализация и жилищни услуги.¹⁰

Когато на децата растат в бедност, те трудно могат да наваксат пропуските по-късно през живота си. Те усещат последствията през целия си живот – нямат достъп до своите права, не достигат пълния си потенциал и са изложени на опасност от насилие. **1** от всеки **2** деца живее в крайна бедност, а на дете, родено в бедно семейство днес, ще му отнеме от **4** до **5** поколения, за да достигне средното национално ниво на доходи.¹¹

Бедността е сложен и многостранен проблем, който засяга милиони души по цял свят, като децата са особено уязвима група. Липсата на базови ресурси като образование, здраве и подходящи жилища ограничава потенциала на бъдещите поколения и увеличава разделението в обществата.

Бедността и лошото здраве са тясно свързани – бедността може да доведе до здравословни проблеми, а лошото здраве може да задълбочи бедността.¹²

Целите за устойчиво развитие представляват набор от **17** глобални цели, приети от Организацията на обединените нации през 2015 г. Те са насочени към решаване на ключовите проблеми, свързани с бедността, неравенствата, климатичните промени и много други до 2030 г. Цел № 1 е Изкореняване на бедността във всичките ѝ форми навсякъде.¹³

Преодоляването на този проблем е от ключово значение за изграждане на светло и устойчиво бъдеще за всички.

¹ Understanding poverty. (n.d.). World Bank. <https://www.worldbank.org/en/understanding-poverty>

² United Nations. (n.d.-b). Ending Poverty | United Nations. <https://www.un.org/en/global-issues/ending-poverty>

³ Dpicampaigns. (2023, September 7). Goal 1: End poverty in all its forms everywhere - United Nations Sustainable Development. United Nations Sustainable Development. <https://www.un.org/sustainabledevelopment/poverty/>

⁴ Peer, A. (2023). Global poverty: Facts, FAQs, and how to help. World Vision. <https://www.world-vision.org/sponsorship-news-stories/global-poverty-facts>

⁵ Koenig, D. C. (2023). What does the Bible say about poverty? World Vision. <https://www.world-vision.org/christian-faith-news-stories/what-does-bible-say-about-poverty>

⁶ Overview. World Bank. <https://www.worldbank.org/en/topic/poverty/overview>

⁷ Facts & Statistics about World poverty | Children International | Global Poor | Global Poverty Stats. (n.d.). Children International. <https://www.children.org/global-poverty/global-poverty-facts/facts-about-world-poverty>

⁸ GLOBAL MULTIDIMENSIONAL POVERTY INDEX 2023 Unstacking global poverty: Data for high impact action, United Nations Development Programme and Oxford Poverty and Human Development Initiative, <https://hdr.undp.org/system/files/documents/hdp-document/2023mpireportenpdf.pdf>

⁹ GLOBAL MULTIDIMENSIONAL POVERTY INDEX 2023 Unstacking global poverty: Data for high impact action, United Nations Development Programme and Oxford Poverty and Human Development Initiative, <https://hdr.undp.org/system/files/documents/hdp-document/2023mpireportenpdf.pdf>

¹⁰ Impact of COVID-19 on multidimensional child poverty - UNICEF DATA, 2020, <https://data.unicef.org/resources/impact-of-covid-19-on-multidimensional-child-poverty/>

¹¹ Poverty around the world, Save the Children. <https://www.savethechildren.org/us/charity-stories/global-child-poverty>

¹² Key facts: Poverty and poor health | Health Poverty Action. <https://www.healthpovertyaction.org/news-events/key-facts-poverty-and-poor-health/>

¹³ Goal 1 | Department of Economic and Social Affairs., <https://sdgs.un.org/goals/goal1>

